

SŁOWO POLSKIE

Czytelnik
Rok VI, Nr 291 (1787)
Wydanie ABC

Sroda, dnia 7 listopada 1951 r.

Dziś 6 stron
Cena 15 groszy

PAŹDZIERNIKOWE SZTANDARY

ZWYCIĘSKA Rewolucja Socjalistyczna, która przed 34 lata wstrząsnęła światem, która dokonała potężnego wylotu w systemie kapitalistycznego ucisku i niedzy, głodu i niewoli, zapoczątkowała w dziejach ludzkości nową erę. Dzięki wspaniałemu zwycięstwu robotników i chłopów rosyjskich, przewodzonych przez Partię Lenina — Stalina, ziszczyli się na 1/6 części kuli ziemskiej odwieczne marzenia człowieka o wolności, szczęściu, sprawiedliwości.

Dzień 7 listopada, dzień Wielkiej Rewolucji świętuje nie tylko człowiek radziecki. 7 listopada jest

Spotkanie z Antonim Fajkiszem i Pawłem Spychałą przodującymi chłopami pow. złotoryjskiego

NA WIEŚ o 39 chłopach, odznaczonych przez Prezydenta R. P. Srebrnymi Krzyżami Zasługi za spełnienie swoich obowiązków wobec państwa ludowego, korespondent nasz udał się do powiatu Złotoryjskiego, gdzie mieszka 3 wyróżnionych chłopów: Antoni Fajkisz, Franciszek Nowak i Paweł Spychała.

Przewodniczący prezydium Złotoryjskiej Powiatowej Rady Narodowej, ob. Jan Przybylski, objaśnia nas:

— Miałem właśnie zawiadomić odznaczonych o ich zaszczytnym wyróżnieniu, niestety, Nowak wyjechał w pilnych sprawach rodzinnych do województwa krakowskiego, zastanę więc tylko Fajkisz i Spychała.

Na prośbę naszego korespondenta przewodniczący PRN zgadza się pojechać z nim do odznaczonych. Jeden z nich mieszka w gromadzie Nowy Kościół. Jest to Antoni Fajkisz, członek ZSL.

W Gminnej Radzie Narodowej Nowy Kościół zbieramy o nim dane. Fajkisz ma nie całe 6 ha ziemi. Przychodowość gospodarstwa oceniono na 5.666 zł. W planie skupu zboża przypadało na niego 1.276 kg, a odstawił 2.288 kg. Ziemiaków miał odstawić 35 metrów, a odstawił 51,5 metra. Podatek gruntowy zapłacił w całości. Na Pożyczkę Narodową wpłacił całość zadeklarowanej sumy.

Odznaczony mieszka na końcu wsi. Gdy dojeżdżamy do jego domu zapada zmrok.

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

światem Polaka i Niemca, mieszkańca Azji i Afryki, robotnika amerykańskiego i francuskiego, Włocha, Hiszpana, żołnierza walczącego o wolność Korei, jest światem każdego uczciwego człowieka, światem wszystkich ludzi trudu i pracy.

Kraj Zwycięskiej Rewolucji dowiódł swą wspaniałą, pokojową pracą, że pokój jest podstawą wzrostu dobrobytu ludzi pracy, że wojna nie jest potrzebna Państwu Socjalistycznemu, że tylko w ustroju sprawiedliwym, socjalistycznym, możliwy jest rozkwit kultury i oświaty, że tylko w ustroju socjalistycznym człowiek posiada warunki dla twórczej, szczęście przynoszącej pracy. Sukcesy Związku Radzieckiego, wspaniałe budowle komunizmu, wznoszone dla szczęścia człowieka, cieszą przywódców Związku Radzieckiego. Sukcesy te, przepajają nas dumą. Dzięki Zwycięskiej Rewolucji Październikowej mamy wolną, niepodległą, coraz silniejszą ojczyznę, budujemy piękne miasta i fabryki, domy mieszkalne i szkoły, biblioteki. Wiemy, że jest to możliwe właśnie dzięki temu, że przed 34 lata zwyciężyła Rewolucja Październikowa.

O słońcu Związku Radzieckiego wiedz również dobrze jego śmiertelni wrogowie, przedstawiciele zbankrutowanego świata kapitalistycznego. Churchill, Acheson, Truman, Attlee pełną nienawiścią do narodów radzieckich, rozkwit Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej spędzają im sen z oczu. Pienią się z wściekłości. Na próżno przed 33 lata zbrojną interwencją chcieli zdusić młode, pierwsze w świecie, państwo robotników i chłopów. Na próżno kumali się z Hitlerem i snuli plany ujarznienia wolnych narodów radzieckich. Bohaterska armia radziecka zdruzgotała faszystów. Armia radziecka wychowana i dowodzona przez Generalissimusa Stalina załaziła zwycięski czerwony sztandar w Berlinie, zmusiła do kapitulacji imperializm japoński.

ZSRR wyszedł z wojny silniejszy, niż był kiedykolwiek, jego bohaterska walka przeciwko faszystowskiemu zjednała mu nowe miliony przyjaciół na świecie.

W naszym kraju przyjaźń i miłość do Związku Radzieckiego jest szczególnie gorąca. To dzięki Państwu Zwycięskiej Rewolucji Socjalistycznej po raz drugi odzyskałmy niepodległość, to dzięki przyjaźni, pomocy i przykładowi ZSRR, lud polski mógł tym razem już raz na zawsze wygnać z rodzimych ziemieństw, kapitalistów i obszarików.

W dniu 7 listopada, w dniu rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji budowniczy Warszawy i Nowej Huty, górnicy i studenci, uczniowie i żołnierze, pracujący chłop

i pracująca inteligencja, przyrzeka — jeszcze bardziej zacieśniać więzy przyjaźni z ludźmi radzieckimi, jeszcze bardziej, powszechniej i głębiej wykorzystywać bezcenny przykład ZSRR.

Przyrzekają jeszcze usilniej pracować nad umacnianiem siły gospodarczej i obronnej Polski Ludowej, stanowiącej mocne ogniwo we frontie pokoju, na czele którego kroczą bohaterowie narodu Kraju Zwycięskiej Rewolucji Socjalistycznej, prowadzone przez genialnego Stalina.

3104 zobowiązań na sumę 1.342.040 zł.

Bohaterowie zobowiązań Paławagu dla uczczenia Wielkiej Rewolucji obniżyli w październiku koszty własne produkcji

NA BIURKU naczelnego inżyniera Paławagu — ob. Jerzego Wychowickiego dzwicz telefon.

— Tu mówi wydział obliczania kosztów własnych. Meldujemy, że dzięki wykonaniu podjętych na cześć Wielkiej Rewolucji Październikowej zobowiązań, uzyskaliśmy za ubiegły miesiąc 1,3 proc. obniżki do-tychczasowych kosztów własnych.

Również dzięki wypełnionym zobowiązaniom plan wydajności pracy za październik został wypełniony w 102 proc.

Wymienione cyfry, chociaż może nieefektywne na pierwszy rzut oka, dają w rezultacie olbrzymie zaoszczędzone sumy.

Najlepiej przekonajmy się sami na przykładzie. Koszt jednego wagonu wynosił pół miliona złotych. Zobowiązania ku czci Rewolucji Październikowej obniżyły tę sumę o 5.323 zł.

Ogółem załoga Paławagu podjęła dla uczczenia Rewolucji Październikowej 3.104 zobowiązań na sumę 1.342.040 zł. W tym większość stanowią zobowiązania długofalowe pracowników produkcyjnych.

ZAPOZNAJMY się bliżej z ludźmi, którzy wykonując swe zobowiązania przyczynili się tak wydatnie do wykonania planu i obniżki kosztów własnych.

Oto znajdujemy się w wielkiej hali stolarskiej. Nad warsztatem pochylają się głowy stolarzy — Czesława Guzdy i Kazimierza Dąbka.

To było tak. Do tej pory dwójka ta wykonywała jako normę miesięczną ściany łukowe do 15 wagonów. Dla uczczenia Wielkiej Październikowej podjęli się wykonania dodatkowej ściany łukowej dla jednego wagonu. Ale gdy zabrali się do roboty, po upływie jednego mie-

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Wrocław czci 34 rocznicę Rewolucji Październikowej

W GMACHU Opery Wrocławskiej odbyła się uroczysta akademicka ku czci 34 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. W prezydium zasiadali przedstawiciele partii, władz terenowych, Wojska Polskiego, organizacji społecznych, oraz najwybitniejsi przodownicy pracy.

W bogato udekorowanej sali zebrano się około 1500 delegatów fabryk i instytucji. W oczu rzucają się transparenty: „Niech żyje WKP(b), wielka partia Lenina i Stalina”, „Niech żyje przyjaźń polsko-radziecka, rekojmia potęgi i rozwoju sił Polski”.

Referat zasadniczy wygłosił i sekretarz Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ob. Kuligowski.

— Dzięki pomocy Związku Radzieckiego — oświadczył ob. Kuligowski — rozwija się u nas z niebывалым rozmachem socjalistyczne budownictwo. Zerań, Jaworzno, Nowa Huta i Częstochowa — to przykłady naszej pokojowej pracy. Osiągnięcia nasze zawdzięczamy braterskiej pomocy Związku Radzieckiego.

Następnie mowa zabrał ob. Kuligowski, mówca z obrazem sytuacji międzynarodowej i rolę Związku Radzieckiego w walce o trwały pokój.

— Odpowiedź Józefa Stalina na pytania korespondenta „Prawdy” — stwierdził prelegent — napędzają ludzi całego świata otucha i nadzieja, że pokój zostanie ocalony.

Na mównicę wchodził, witany burzliwymi oklaskami dyrektor „Paławagu”, ob. Nosek. Składał meldunek załogi o wykonaniu zobowiązań październikowych.

Następnie złożył meldunek przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Milczu o wykonaniu przez powiat rocznego planu skupu zboża, ziemniaków i spłaty należności podatkowych.

W wielkim montażu artystycznym o Rewolucji wzięło udział kilkudziesięciu artystów Opery, teatrów wrocławskich i Polskiego Radia.

Uroczysta akademicka w Warszawie z okazji 34 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej w obecności Prezydenta RP Bolesława Bieruta

Z INICJATYWY Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej dnia 6 bm. w Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się uroczysta akademicka, poświęcona uczczeniu 34 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Na akademii przybył Przewodniczący KC PZPR Prezydent Bolesław Bierut, który zajął miejsce w łóż honorowej wraz z wicepremierami H. Mincem i H. Chelchowskim oraz szefem Kancelarii Cywilnej — min. Rybickim.

W AKADEMII wzięli udział członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa i Rządu RP, członkowie KC PZPR, przedstawiciele Wojska Polskiego, stronnictw politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych, przedstawiciele polskiego świata nauki, kultury i sztuki oraz liczni przodownicy pracy.

Na akademii obecni byli przedstawiciele dyplomatyczni ZSRR, Chin Ludowych, państw demokracji ludowej i NRD oraz przebywający w Polsce członkowie radzieckiej delegacji WOKKS.

Akademii przewodniczył członek Biura Politycznego KC PZPR Premier Józef Cyrankiewicz, obok którego zajęli miejsca za stołem przewodniczącym charge d'affaires ZSRR — D. I. Żalkin, marszałek Sejmu Ustawodawczego RP, prezes ZSL W. Kowalski, członkowie Biura Politycznego KC PZPR: wicepremier A. Zawadzki, minister obrony narodowej Marszałek Polski K. Rokossowski, min. J. Berman, członek Rady Państwa R. Zambrowski, członek Rady Państwa F. Jóźwiak, Z. Nowak i E. Ochab członkowie KC PZPR: F. Fiedler i Z. Modzelewski, członek Rady Państwa przewodniczący GK SD — W. Barcikowski, sekretarz KW PZPR-W. Wicha i członek KC PZPR, przewodniczący Stowarzyszenia Rady Narodowej — J. Albrecht. W prezydium zasiadali również członkowie przedstawicieli organizacji społecznych oraz stołeczni przodownicy pracy.

Po zagajeniu akademii przez Premiera Józefa Cyrankiewicza re-

ferat wygłosił wicepremier Aleksander Zawadzki, który powiedział m. in.:

CALY naród polski obchodził uroczystość 34 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. W obchodzie stawnej rocznicy Wielkiej Października, ożywił uczuciami głębokiej przyjaźni, przesyłamy bratnim narodom ZSRR gorące proletariackie pozdrowienia.

Rewolucja Październikowa była pierwszym i przełomowym w historii zwycięstwem klasy robotniczej. W wyniku tego zwycięstwa klasa robotnicza

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Zawarczały maszyny przedalnia w Piotrkowie i rozpoczęły produkcję doskonałej przedzdy bawełnianej

W CZORAJ 6 listopada na terenie Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Piotrkowie, na dwa miesiące przed terminem, ruszyła połową swej mocy pierwsza część wielkiego kombinatu — nowoczesna przedalnia cienko przędna. Cały kombinat bawełniany wraz z tkalnią i urządzeniami pomocniczymi będzie uruchomiony w czasie Planu 6-letniego.

O godz. 14, na udekorowanym flagami i transparentami dziedzińcu kombinatu zgromadziła się cała załoga. Przybyli przedstawiciele rządu, minister przemysłu lekkiego Stasiński, sekretarz KW PZPR Stasiak oraz przedstawiciele Wojewódzkiej Rady Narodowej, Związku Zawodowego Włóknarzy i Centralnego Zarządu Przemysłu Bawełnianego. Orkiestra odegrała hymny polski i radziecki, a potem międzynarodówkę.

Uroczystość otworzył naczelny dyrektor produkcji kombinatu Markowski.

— Załoga nasza przy pomocy towarzyszy radzieckich wykonała podjęte na cześć 34 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej zobowiąz-

(dokończenie na str. 2-giej)

Dla uczczenia Rocznicy Rewolucji Październikowej monterzy radzieccy i polscy uruchomili część kombinatu bawełnianego w Piotrkowie w dniu 6 listopada br. Na zdjęciu: montują nową zgrzeblarkę — rosyjskiego monter Komarowa (podmistrz Stanisław Stojekci,

MOSKWA, KREML 1946
(Z wystawy grafiki radzieckiej w Muzeum Śląskim)

jest Gwiazdą Przewodnią dla ludów całego świata

walczących o wyzwolenie narodowe i społeczne

SALWY armatnie wystrzelone 34 lata temu z pokładu krążownika „Aurora” obwieściły narodziny nowej ery — Rosji i całego świata. W historii ludzkości dokonał się zasadniczy zwrot. Owe pamiętne jesieni roku 1917 zapoczątkowana została nowa epoka, zapoczątkowany został nowy etap w walce mas pracujących całego świata.

Natchnienie ludzkości

34 LATA temu przerwany został stał front imperializmu światowego na obszarze 1/6 globu, w jednym z największych krajów kapitalistycznych obalona została władza burżuazji, do władzy doszedł proletariatus. Po raz pierwszy w historii ludzkości do władzy doszły miliony dotychczas uciskanych i wyzyskiwanych ludzi. W murze kapitalistycznego wyzysku, kryzysów, wojen, bogactwa dla garstki, nędzy dla milionów, dokonany został wylom, który w ciągu 34 lat stale się pogłębiał i nadal się pogłębia.

W wyniku Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej socjalizm przestał być teorią. Zwycięska Rewolucja Październikowa pokazała masom pracującym całego świata jak należy walczyć o obalenie kapitalizmu, jak należy budować nowe, szczęśliwe, sprawne życie.

Zbudowanie socjalizmu w Związku Radzieckim, likwidacja kryzysów i bezrobocia, stały wzrost do brobytu ludzi radzieckich, wzrost potęgi gospodarczej i obronnej ZSRR, dowiodł milionom ludzi, że, jak pisał Józef Stalin:

„proletariat może z powodzeniem rządzić krajem bez burżuazji i przeciw burżuazji, że może z powodzeniem budować przemysł bez burżuazji i przeciw burżuazji, że może z powodzeniem kierować całym gospodarstwem narodowym bez burżuazji i przeciw burżuazji, że może z powodzeniem budować socjalizm pomimo kapitalistycznego otoczenia”.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, wykazującą na rodem naocznie, że wiek kapitalizmu dobiega kresu, że otwarta została droga do nowego, lepszego życia, dającą całej ludzkości praktyczny przykład niezwykłej siły systemu socjalistycznego, jego wyższości nad systemem kapitalistycznym, wywarła przemożny wpływ na masy pracujące wszystkich krajów i na całą historię ludzkości.

Zwycięska Rewolucja Październikowa stała się natchnieniem i przykładem dla setek milionów ludzi na świecie. Wzmogła ona ich wiarę we własne siły. Wytoczyła ona im drogę walki. Pod bezpośrednim wpływem Wielkiej Październiki, w krajach kapitalistycznych, kolonialnych i zależnych powstały partie komunistyczne, partie nowego typu, wzorujące się na Partii Lenina i Stalina — WKP(b). One to kierują walką milionów, one to zacieśniają więzy braterstwa między klasą robotniczą ich krajów a Krajem Zwycięskiego Socjalizmu.

Ludy w walce

REWOLUCJA Październikowa — mówił Józef Stalin — była pierwszą w świecie rewolucją, która obudziła z wielkiej śpiączki masy pracujące narodów uciskanych Wschodu i wciągnęła je do walki z imperializmem światowym”.

Sukcesy i rozmach walki narodowej — wyzwolenie, toczony przez ludy kolonialne przeciwko imperium, w pełni potwierdzają słuszość tej analizy. W naszych oczach, największy kraj Azji, Chiny zamieszkały przez blisko 500 milionowy naród, zrzucił okowy wielkiego panowania feudałów i imperialistów.

Korzystając z nauk Rewolucji Październikowej, korzystając ze wskazówek Józefa Stalina, pod kierownictwem Komunistycznej Partii Chin naród chiński dokonał zwycięskiej rewolucji, która przegnała sferę anglo- amerykańskich najazdów i ich czang- kaiszeckich agentów. Z chwilą powstania Chińskiej Republiki Ludowej z orbity kapitalizmu wypadła największa półkolonia.

Kłeska imperializmu w Chinach, jedno z najdonioślejszych dla świata następstw Rewolucji Październikowej, otworzyła nową kartę w historii nie tylko narodu chińskiego, lecz wszystkich narodów Azji uciskanych przez imperialistów. Płonien zwycięskiej rewolucji chińskiej widoczny jest dziś we wszystkich zakątkach Azji. Przykład narodu chińskiego stał się bodźcem dla innych narodów. Jest nim dla walczącego ludu Korei, dla pa-

Reprodukcja obrazu radzieckiego artysty malarza Suzdalcewa Michała, laureata Nagrody Stalinowskiej p.n.t. „Władza — Radom, pokój narodom”.

triotów wietnamskich, malajskich, filipińskich.

Marsz wolności narodów kolonialnych i zależnych trwa, przybiera wciąż na sile, zatacza coraz szersze kręgi. Dowodem tego są ostatnie wypadki w Iranie i w Egipcie, gdzie narody mówią imperialistom: „Precz z naszych krajów”.

Rozmach ruchu narodowo- wyzwoleńczego, wstrząsając podstawami imperializmu światowego, pozbawiając kraje imperialistyczne tych czynników, na których opierała się dotychczasowa ich potęga, jest wymownym przykładem jak olbrzymie masy zaktywizowała Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, jak bariera przyspiesza ona obroty koła historii w kierunku zwycięstwa ludów nad ciemniejszymi.

Śmiertelna rana zadana kapitalizmowi

JÓZEF STALIN, który u boku Lenina prowadził lud rosyjski do zwycięstwa, pisał w 10 rocznicę Rewolucji:

„...Rewolucja Październikowa zadawała kapitalizmowi światowemu śmiertelną ranę, z której nie wyleczy się on już nigdy”.

Bieg wypadków w pełni potwierdził stalinowską ocenę znaczenia Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

W przeddzień zwycięstwa Rewolucji kapitalizm był jedynym i wszechogarniającym systemem na świecie. Jakże skurczyła się dziś orbita jego wpływów. Jakże pogłębiły się w ciągu ostatnich 34 lat jego wewnętrzne sprzeczności. Dziś Rewolucja zatrumfowała na ogromnych obszarach kuli ziemskiej zamieszkałych przez blisko 800 milionów ludzi.

Cios za ciosem zadawany był w przeciągu tych 34 lat imperializmowi. W wyniku historycznego zwycięstwa Związku Radzieckiego nad państwami faszystowskimi, nad hordami Hitlera, zaszły niezmierznie głębokie zmiany w sytuacji światowej na korzyść socjalizmu. Wylom w systemie imperializmu światowego, dokonany przez Rewolucję Październikową rozszerzył się jeszcze bardziej, imperializm stracił nowe, bardzo poważne pozycje.

Rozgromienie, wyhodowanego za dolary amerykańskie hitlerizmu wyrwało z kajdanów kapitalizmu kraje demokracji ludowej — Polskę, Czechosłowację, Węgry, Rumunię, Bułgarię, Albanie, umożliwiło powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, pierwszego w historii narodu niemieckiego prawdziwie pokojowego i demokratycznego państwa, w którym obalona została władza junkrów i monarchistów niemieckich.

Rozgromienie hitlerowskich najazdów i japońskich militarystów ukazało masom pracującym całego świata potęgę i żywotność Związku Radzieckiego, wzbudziło w setkach milionów ludzi na świecie uczucie głębokiej wdzięczności wobec Związku Radzieckiego.

Józef Stalin pisał: „Teraz nie można już traktować mas pracujących świata jako „ślepego tłumu”, błądzącego w ciemnościach i pozbawionego perspektywy, albowiem Rewolucja Październikowa stała się dla nich gwiazdą przewodnią, która oświeciła im drogę i daje perspektywę”.

Kraj Zwycięskiego Października stał się dla ludzkości ogniskiem postępu, promieniującym na cały

świat, stał się ośrodkiem światowego ruchu rewolucyjnego, którego ruch ten przedtem nigdy nie miał i wokół którego może się teraz skupiać, organizując jednolity front rewolucyjny proletariatus i narodów uciskanych wszystkich krajów przeciw imperializmowi.

Zwycięstwo Rewolucji Październikowej wzmogło w masach pracujących całego świata poczucie ich siły, przyczyniło się do ich uzbrojenia ideologicznego. Zbankrutowany i zdyskredytowany został socjaldemokratyzm. Skończyła się bezpoczątekowa era jego panowania w ruchu robotniczym. Dla mas pracujących całego świata z każdym rokiem jaśniejsza staje się rola socjaldemokracji jako agentury imperialistycznej, która żerując na nacjonalizmie, pomaga imperialistom w przygotowywaniu wojny przeciwko Krajowi Socjalizmu, pomaga w oszukiwaniu i wyzyskiwaniu mas pracujących.

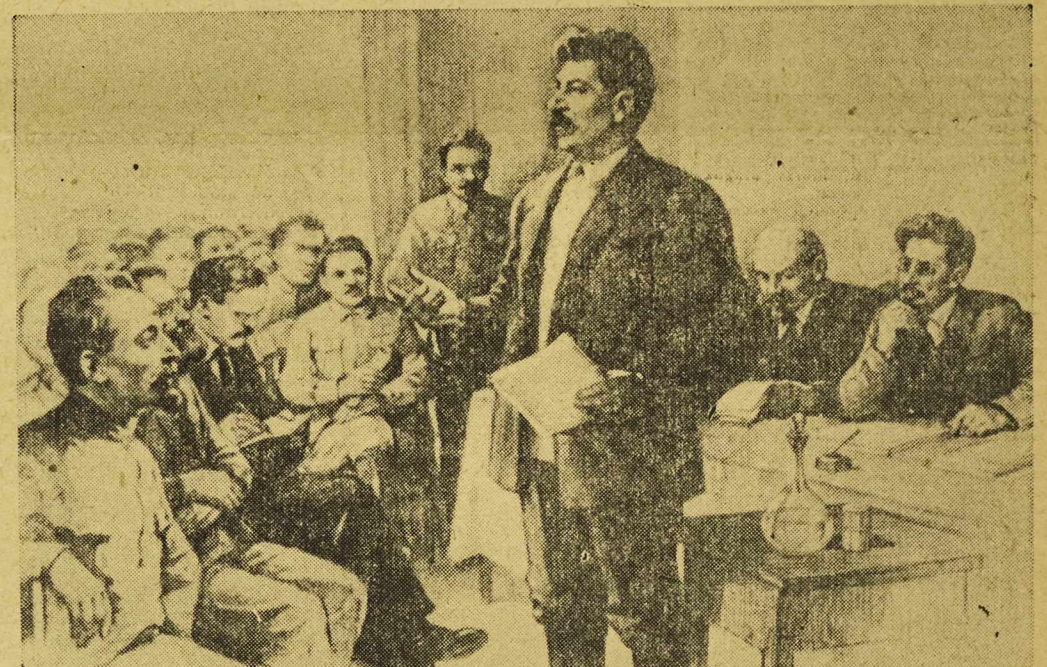
ZSRR — ostoja pokoju

AMERYKAŃSCY imperialiści, którym marzy się ustanowienie hegemonii dolara na świecie, znów snują plany zorganizowania krucjaty przeciwko Krajowi Zwycięskiego Października.

Nie pomni dwóch klęsk, które ich spotkały, kłęski ich zbrojnej interwencji bezpośrednio po zwycięstwie Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, a następnie klęski zadanej wyhodowanemu przez nich hitlerizmowi, pragnęliby oni raz jeszcze rękami hitlerowskiego Wehrmachtu próbować zdławić Kraj Zwycięskiego Socjalizmu.

Związek Radziecki, stojący niezlomnie na gruncie pokojowej rywalizacji dwóch systemów, przewodzi ludzkości w jej walce o pokój. W 1917 roku po raz pierwszy w dziejach ludzkości

powstało państwo, które na swym sztandarze wypisało słowo — pokój, państwo nie zainteresowane w wojnach. Dziś państwo to, będąc najpotężniejszym mocarstwem świata, świadome swej potęgi toczy nieprzejednaną walkę w obronie pokoju i jednocześnie ostrzega imperialistycznych awanturników, że gdy by poważyli się pójść śladami Hitlera, czekałby ich los i „laury” ich poprzednika.

Wystąpienie J. W. Stalina na VII Wszechrosyjskiej (kwietniowej) konferencji bolszewików 1917 r. (rys. malarza Wasilijewa).

Zdobycie Pałacu Zimowego

(FRAGMENTY)

Ostatnim punktem oporu kontrrewolucji w Piotrogradzie (dzisiejszym Leningradzie) był carski Pałac Zimowy. W Pałacu tym pod ochroną junkrów (szkół oficerskich) schronił się rząd tymczasowy Kiereńskiego. Komitet Wojskowy — Rewolucyjny przy Piotrogradzkiej Radzie Delegatów wystosował 7 listopada w godzinach wieczornych ultimatum, żądające podania się. Odmowna odpowiedź Kiereńskiego wymagała podjęcia zdecydowanych działań wojennych.

PODWÓRKO zalane było światłem lamp elektrycznych. Wokół skrzyń krzątali się robotnicy, uzbrojeni w kilofy i topory. Obok czekała ciężarówka. Nieprzerwanym łańcuchem przeciągały przez wysoką bramę oddziały Gwardii Czerwonej. Padły słowa komendy. Słychać było stuk toporów, trzask skrzyń, warkot motorów samochodowych. Pracowano bez ustanku i niepotrzebnej bieżaniny. Oddział za oddziałem, uzbrojeni robotnicy piotrogradzcy z pieśnią na ustach szli dziarsko do szturm Pałacu Zimowego.

Nastój robotników był podniosły. Sukcesy dodawały im skrzydeł. Włączyli się do pierścienia oblężniczego, w którego pierwszych szeregach ciemniały palta robotnicze, kurtki i czarne kitle marynarskie. Wszyscy się niecierpliwi. Rwali się do boju, chcąc jednym uderzeniem złamać opór znikomej, ale dobrze uzbrojonej garstki obrońców burżuazyjnego Rządu Tymczasowego.

O godzinie 9 wieczorem z trzech

dział Piotrowo-Pawłowskiej dano ostrzegawczy strzał armatni ślepy nabojem. Taki sam strzał dał krążownik „Aurora”. Potem z dział polowych, przyniesionych na rękach i ustawionych pod arkadami Sztapu Głównego dano strzał ostrym pociskiem, który trafił w gzyms Pałacu. Do huku dział dołączyły się z obydwóch stron gęste strzały z karabinów maszynowych i ręcznych.

Na próby oddziałów Gwardii Czerwonej i marynarzy, przedostania się na plac, junkrzy odpowiadali ogniem z karabinów maszynowych i ręcznych.

Plac był pusty i żadnego ukrycia na nim nie można było znaleźć. Utrudniało to zbliżanie się do pałacu, obwarowanego ze wszystkich stron barykadami.

Władysław Broniewski

Słowo o Stalinie

(FRAGMENTY)

Pędzi pociąg historii,
Błyska stulecie — semafor.
Rewolucji nie trzeba glori,
nie trzeba szumnych metafor.

Potrzebny jest Maszynista,
którym jest On: — — — — —

towarzysz, wódz komunista —
Stalin — słowo jak dzwon!

Któż, jak On, przez dziesiątki lat
na dziobie okrętu wytrwał?
Szóstej Części przygląda się świat.
Bitwa.

Tam — bezrobocia, strąski, głód,
Tu — praca. Natchniony traktor.
Tworzy historię zwycięski lud.
Chwała faktom!

Któż jak On, przez dziesiątki lat
wiodł ludzkość na krańce dziejów?
Jego imię — walczący świat:
nadzieja.

Rewolucjo! — któż wiatr powstrzyma,
kto ziemię zawróci w biegu?
Rewolucjo, tablice praw Rzymu
obalimy od Chin po biegun!

Rewolucjo! siedemdziesiąt lat
Stalinowych powiewa nad światem,
I rodzi się nowy świat,
świat stary pęka jak atom.

★

Piękne i groźne jest morze,
gdy pędzi po falach szkwiał
piękny jest w niebie orzeł
nad szczytami urwistych skał,

piękny jest napór i trwanie,
piękny jest lot i polot:
morze zatrzyma granit,
oria wyprzedzi samolot,

myśli wyprzedzą czynny,
czynny legną opoką...
Chwała imieniu Stalin!
Pokój światu, pokój..

to stamtąd krążownika i kanona da wydawała się cichsza.

O godzinie 10 wieczorem kompania piotrogradzkiego szturmowego batalionu kobiecego nie wytrzymała ognia oblegających i poddała się. Razem z nią Pałac Zimowy opuściła znaczna większość junkrów ze szkoły podchorążych frontu Północnego i poszczególne grupy z innych szkół. Na pewien czas obie strony przestały strzelać.

Z DZIAŁ TWIERDZY PIOTROWO-PAWŁOWSKIEJ

OKOŁO godziny 11 wieczorem zaczęła się ponownie strzelanina. Upór Rządu Tymczasowego zmusił Komitet Wojskowy — Rewolucyjny do ostrzelania Pałacu Zimowego z dział twierdzy Piotrowo-Pawłowskiej.

Do twierdzy Piotrowo-Pawłowskiej przybyli marynarze z poligonu morskowego, przysłani z rozporządzenia Swierdłowa. Marynarze obejrzeni działu i stwierdzili, że w zupełności nadają się do działań bojowych. Na rozkaz wszczęli gęsty ogień w kierunku pałacu. Ogółem dali 35 strzałów z dział 3-calowych. Trafiły tylko 2 nociaki, przy czym jeden z nich wylądował w pokoju, sąsiadującym z gabinetem, w którym przebywali członkowie Rządu Tymczasowego.

Alle jeżeli ogień z dział dotarł do pałacu, to efekt moralny był ogromny. Miały „Aurora” a twierdza Piotrowo-Pawłowska — sztubam obłączenia

pałacu — ustanowiono sygnalizację za pomocą światła latarni. Dała „Aurora” sygnał: „gęste strzały ślepych naboja”. „Aurora” wspierała twierdzę ogniem ciężkich dział. Co prawda, strzelano ślepych nabojami, ale mimo to w połączeniu z bojowymi działaniami twierdzy Piotrowo-Pawłowskiej efekt był ogromny.

SZTURM

GWAŁTOWNA strzelanina wokół Pałacu Zimowego nie ustawała. Rozjątrzeni zawziętym oporem junkrów, którzy usadowili się za zbudowanymi z drzewa barykadami, czerwogwardziści i marynarze bez przerwy ponawiali próby przedarcia się do pałacu. Powoli, czując się, nie zważając na niebezpieczeństwo, niewielkimi grupami docierali do samych barykad.

Przedostać się do pałacu najłatwiej było przez bramę Salkytowską, od strony Admiralicji. Tam znajdował się lazaret. Ranni żołnierze pomagali marynarzom i czerwogwardziście, którym udało się do nich dotrzeć. Równocześnie całe grupy oblegających zaczęły przedostawać się do Pałacu Zimowego od strony Ermitażu, wejściami, które przez nikogo nie były strzeżone.

Marynarze, czerwogwardziści i żołnierze szybko rozbiegli się po wszystkich piętach. Korzysta-

DO KOŃCZENIA NA STR. 4

